

C.K.72
7/5722

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 736

28 MAYIS 2009

Konu :Yazılı Soru Önergesi

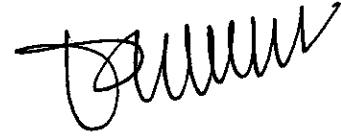
7090

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : T.B.M.M Başkanlığı'nın 28.11.2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-9660 sayılı yazısı.

Hatay Milletvekili Sayın Süleyman Turan ÇİRKİN'in Bakanlığımıza tevcih ettiği, 7/5722 esas nolu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 ncü maddesi gereği, Boru Hatları İle Petrol Taşıma A.Ş. Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

EK-1 Önerge Cevabı (2 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :

TBMM Bşk.

Bilgi :

Başbakanlık

**HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN SÜLEYMAN TURAN ÇİRKİN'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/5722)**

Soru 1 :

Azerbaycan ve Türkiye arasında yapılan sözleşmeye göre, Bakü-Tiflis-Erzurum doğu hattı üzerinden, Azerbaycan doğalgazının Türkiye'ye ne zaman gelmesi gerekiyordu? Ne zaman gelmiştir? Bu gecikme nedeniyle Türkiye'nin kaybı ne kadar olmuştur?

Cevap 1 :

Azerbaycan-Türkiye Doğal Gaz Boru Hattı projesinde, tarafların sözleşmesel yükümlülüklerini mutabakat çerçevesinde tamamlamalarını müteakip doğalgazın nihai teslim tarihi olan 1 Temmuz 2007 tarihinde sevkiyatı başlamıştır. Bu kapsamda anlaşma süresi boyunca Türkiye'nin Azerbaycan'dan ithal edeceği toplam doğalgaz miktarında herhangi bir kaybı söz konusu değildir.

Soru 2 :

Türkmen gazının Türkiye'ye getirilmesinin planlandığı basında yer almıştır. Türkmen gazının Türkiye'ye getirilmesi için neler yapılmıştır? Türkmen gazını alabilmek üzere neden bir anlaşma yapılmamıştır?

Cevap 2 :

Türkiye Cumhuriyeti ve Türkmenistan arasında Hazar Geçişli Türkmenistan-Türkiye-Avrupa Doğal Gaz Boru Hattı Projesi'nin ifası ve Türkmenistan'dan Türkiye Cumhuriyeti'ne doğal gaz satışına ilişkin Hükümetlerarası Anlaşma 29.10.1998 tarihinde, Boru Hatları İle Petrol Taşıma A.Ş. Genel Müdürlüğü (BOTAS) ile Türkmenistan hidrokarbon kaynaklarının kullanımında yetkili makam arasında Türkmenistan'dan Türkiye'ye 30 yıl süre ile 16 Milyar m³ doğal gaz satışına ilişkin Doğal Gaz Alım ve Satım Anlaşması ise 21 Mayıs 1999 tarihinde imzalanmıştır. İmzalanan bu anlaşmayla doğalgazın Türkmenistan'dan, Türkiye-Gürcistan sınırında teslim alınacağı, doğalgazı taşıyacak ve Türkmenistan'dan başlayarak Gürcistan sınırına ulaşacak olan boru hattının bu noktaya kadar yapım ve işletme sorumluluğunun tümüyle Türkmen tarafına ait olacağı hükme bağlanmıştır. Ancak Türkmen tarafında söz konusu inşaat çalışmaları ile ilgili henüz bir gelişme yoktur.

Soru 3 :

İran ile doğalgaz fiyat indirimi yada koşulların iyileştirilmesi konusunda bir anlaşma yoluna gidilmiş midir? Sonuç ne olmuştur?

Cevap 3 :

İran'ın NIGC firmasına karşı Swiss Committee of the International Chamber of Commerce (ICC) nezdinde yürütülen tahkim süreci BOTAS Genel Müdürlüğü lehine sonuçlanmış ve Fiyat Formülü revize edilmiştir.

Soru 4 :

Rusya ile doğalgaz fiyat indirimi ya da koşulların iyileştirilmesi konusunda bir anlaşma yoluna gidilmiş midir? Sonuç ne olmuştur? Neden tahkim yoluna gidilmemiştir? Tahkime gidilmesi düşünülmekte midir?

Cevap 4 :

BOTAŞ, taraf olduğu bütün doğalgaz alım-satım sözleşmelerindeki fiyat revizyonu maddelerinde yer alan koşullar kapsamında fiyat revizyonu çalışmalarını yürütmektedir. Rusya ile yapılan görüşmelerde henüz somut bir gelişme sağlanamamış olmakla birlikte Kurumun bu konudaki çalışmaları devam etmektedir.

Soru 5 :

2002 yılında başlatılan Nabucco Projesi, aradan geçen 6 yıla rağmen neden hayata geçirilmemiştir?

Cevap 5 :

Nabucco Projesi ile ilgili çalışmalar 2002 yılında başlamış, proje çalışmalarının tek bir merkezden yürütümü amacıyla 2004 yılında Viyana'da Nabucco Company Study Pipeline GmbH şirketi kurulmuş, Ortaklık Anlaşması imzalanmış ve 2005 yılında şirket adı Nabucco Gas Pipeline International Company (NIC) olarak değiştirilmiştir. NIC şirketi özel hukuk kurallarına tabi olarak kurulmuş, ticari bir şirkettir. NIC'de BOTAŞ'ın tüm diğer ortaklarla (RWE-Almanya, OMV-Avusturya, MOL-Macaristan, Transgaz-Romanya, Bulgargaz Holding-Bulgaristan) 1/6 oranında eşit hissedarı olarak ortaklığı bulunmaktadır.

Nabucco Projesi kapsamında ülkemizde yapılacak olan yatırımlar ve bu yatırımlar sonucu ortaya çıkacak sistemin işletimi müzakeresi devam etmekte olan IGA (Hükümetlerarası Anlaşma) ve meri mevzuat çerçevesinde yapılacaktır. Belli konuların müzakeresi ise halen devam etmektedir. Nabucco Projesi için imzalanması söz konusu olan Hükümetlerarası Anlaşma'nın ilk taslağı Türkiye tarafından hazırlanmış ve bu çerçevede, proje ortağı şirketler arasında nihai hale getirilerek ilgili hükümetlere gönderilmiştir. Taslak üzerinde müzakereler devam etmektedir. Türkiye'nin de katılımıyla daha önce gerçekleştirilmiş olan sınır ötesi diğer uluslararası boru hattı projelerinde de benzer Hükümetlerarası Anlaşmalar imzalanmıştır.

Soru 6 :

Rusya'nın Avrupa'ya doğalgaz ulaştırmak için geliştirdiği yeni projelerin, Türkiye'nin projesi olan Nabucco'yu durdurabileceği veya yok edebileceği konusunda Bakanlığınızın görüşü nedir? Bu konuda nasıl bir önlem alınmıştır?

Cevap 6 :

Hazar bölgesi doğalgaz kaynaklarının Avrupa'ya nakline yönelik olarak, Türkiye-Yunanistan-İtalya projesi planlandığı şekilde yürümektedir. Bu proje kapsamında Türkiye-Yunanistan bölümü tamamlanmış olup Yunanistan'a gaz arzı devam etmektedir. Yunanistan-İtalya bölümünün çalışmaları ise devam etmektedir. Nabucco Projesi için imzalanması söz konusu olan Hükümetlerarası Anlaşma'nın ilk taslağı Türkiye tarafından hazırlanmış ve bu çerçevede, proje ortağı şirketler arasında nihai hale getirilerek ilgili hükümetlere gönderilmiştir. Taslak üzerinde müzakereler devam etmektedir. Anlaşmanın 2009 yılının ilk yarısında imzalanabileceği öngörülmektedir.

Hazar bölgesi doğalgaz kaynaklarının Avrupa'ya Türkiye üzerinden ulaştırılmasına yönelik bu projeler başarı ile ilerlemekte olup Bakanlığımca soruda yer verilen iddia ya da görüşe katılmamaktadır.